

Arbetsmarknadsdepartementet

Pensionärens och förtroendevaldas ersättningsrätt i arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2013:64)

Bakgrund

Genom remiss den 18 december 2013 (A2013/3986/A) har ILO-kommittén anmodats att yttra sig över betänkandet Pensionärens och förtroendevaldas ersättningsrätt i arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2013:64). I betänkandet föreslås ett antal ändringar i lag (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och i förordning (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring. Förslagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2015.

Förslagen innebär dels en samordning av pension och arbetslöshetsersättning genom att arbetslöshetsersättningen reduceras med vad den sökande får ut i pension. Vidare föreslås samordningen upphöra om sökanden avbryter sitt pensionsuttag. Syftet är att göra det lättare för den enskilde att förutse konsekvenserna av ett pensionsuttag i arbetslöshetsförsäkringen och på detta sätt uppnå den flexibilitet som är en av grundtankarna i det allmänna pensionssystemet. Utredningen gör bedömningen att för personer med ålderspension kommer de föreslagna ändringarna sannolikt att innebära en högre ersättning från arbetslöshetsförsäkringen än idag.

Utredningen föreslår även regler kring förtroendevaldas ersättningsrätt i arbetslöshetsförsäkringen. Förslagen innebär ett säkerhetsställande att det är den sysselsättning som den förtroendevalde är ledig från för att fullgöra uppdraget som skyddas, inte förtroendeuppdraget i sig. Syftet med detta förslag är att tydliggöra regelverket samt att säkerställa att förtroendeuppdraget inte påverkar den sökandes situation vid arbetslöshet. Reglerna omfattar uppdrag som enligt lag berättigar till ledighet från anställning.

Förslagens förhållande till ILO-konventioner

Betänkandet innehåller inte någon genomgång av förslagen i förhållande till Sveriges internationella åtaganden enligt ratificerade ILO-konventioner.

ILO-kommittén vill erinra om att av särskild betydelse för förslagen i betänkandet är ILO:s konvention (nr 168) om främjande av sysselsättning och skydd vid arbetslöshet som antogs 1988 och ratificerades av Sverige 1990 (prop. 1989/90:64). Konventionen behandlar frågan om ersättning vid arbetslöshet och bestämmelserna i konventionen innebär en komplettering/skärpning av kraven i ILO:s konvention (nr 102) om minimistandard för social trygghet, varför det är mest relevant att granska förslagen mot kraven i konvention nr 168. Enligt konvention nr 168 ska varje medlemsstat vidta lämpliga åtgärder för att samordna sitt system för skydd vid arbetslöshet och sin sysselsättningspolitik. Skyddet vid arbetslöshet, i synnerhet metoderna för att utge förmåner vid arbetslöshet, bör vara utformat så att det bidrar till att främja full, produktiv och fritt vald sysselsättning och inte tar bort incitamenten för att arbeta och erbjuda arbete. Konventionen innehåller bl.a. bestämmelser om omfattad personkrets, villkor för ersättning, ersättningsnivåer och ersättningsperiodens längd samt anger skäl och villkor för indragning eller minskning av ersättningen, t.ex. om annan inkomstförmån erhålls. Konventionen behandlar inte närmare vilka kriterier som kan uppställas för att en person ska kunna komma i åtnjutande av systemen.

ILO-kommitténs slutsats

ILO-kommittén beklagar att det i betänkandet inte finns någon genomgång av förslagen i förhållande till Sveriges internationella åtaganden enligt ratificerade ILO-konventioner.

ILO-kommittén gör bedömningen att förslagen inte står i strid med Sveriges åtaganden enligt någon ILO-konvention ratificerad av Sverige.

I beslutet i detta ärende har deltagit undertecknad ordförande och ledamöterna Kovar, Beckman, Thapper samt ersättarna Eriksson, Skäringer, Bengtsson och Dalén. Närvarande har varit sekreteraren Blommé, ersättaren Rubensson och adjungerade Kalkan, Ramm-Ericson, Marsk, Samuelsson Apelgren, Spånt, Springfeldt, Knutsson och Lindmark. Ärendet har handlagts av undertecknad sekreterare och departementssekreteraren Knutsson.

För ILO-kommittén

Stefan Hult

Linnéa Blommé